GENERALINIO ADVOKATO DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER IŠVADA, pateikta 2005 m. gegužės 25 d. [1]

I — Įžanga

1. Šioje byloje Teisingumo Teismui pateiktas prejudicinis klausimas yra susijęs su į trečiąją šalį eksportuotomis prekėmis, už kurias buvo sumokėti atitinkami importo mokesčiai ir muitai ir kurios netrukus, jas negrįžtamai perdirbus, vėl buvo įvežtos į Bendrijos teritoriją, o šie mokesčiai ir muitai grąžinti. Klausimu siekiama išsiaiškinti, ar buvo tikras „importas" į trečiąją šalį, kaip tai yra numatyta Reglamento (EEB) Nr. 3665/87 [2] 17 straipsnio 3 dalyje, ir ar atsiranda teisė į eksporto grąžinamąją išmoką.

2. Panašiausias į šią bylą Teisingumo Teismo praktikos pavyzdys yra 2000 m. spalio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Roquette Frères* byloje [3]. Tačiau, kaip paaiškinsiu toliau, šis precedentas šioje byloje nėra taikomas.

II — Faktinės aplinkybės ir Teisingumo Teismui pateiktas klausimas

3. 1996 m. vasario 1 d. sprendimu *Hauptzollamt Hamburg-Jonas* (toliau – *Hauptzollamt*), įstaiga, atsakinga už EAGGF išmokų administravimą Vokietijoje ir atsakovė pagrindinėje byloje, išmokėjo *Eichsfelder Schlachtbetrieb GmbH* (toliau – *Eichsfelder*), mėsos perdirbimo bendrovei ir ieškovei pagrindinėje byloje, diferencijuotą 36 653,23 DEM (18 740,50 EUR) dydžio eksporto grąžinamąją išmoką už 20 135 kg jautienos be kaulų eksportą į Lenkiją, kuri tuo metu buvo trečioji šalis.

4. Kaip įrodymą, kad prekės paskirties šalyje buvo išleistos į laisvą apyvartą, ieškovė pagal

1 — Originalo kalba: ispanų.

2 — 1987 m. lapkričio 27 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 3665/87, nustatantis bendrąsias išsamias eksporto grąžinamųjų išmokų sistemos taikymo žemės ūkio produktams taisykles, (OL L 351, p. 1) su pakeitimais, padarytais 1995 m. birželio 19 d. Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 1384/95 dėl pakeitimų, kurių reikia norint įgyvendinti Urugvajaus raundo susitarimą dėl žemės ūkio (OL L 134, p. 14).

3 — Teisingumo Teismo sprendimas *Roquette Frères*, C-114/99, Rink. p. I-8823.

Reglamento Nr. 3665/87 16 straipsnio 1 dalį kartu su 18 straipsnio 1 dalies a punktu, pateikė 1995 m. gruodžio 30 d. muitinės dokumento patvirtintą kopiją, rodančią, kad ieškovė anksčiau pardavė eksportuotą jautieną *Appelt GmbH*, įsteigtai Kotbuse, Vokietijoje.

5. Hanoverio *Zollfahndungsamt*, kompetentingam tyrimo organui, atlikus tyrimą paaiškėjo šios aplinkybės:

Lenkijoje iš jautienos buvo pagaminti vyniotiniai, kuriuos sudarė dalis jautienos, viena arba dvi dalys kiaulienos, svogūnai, agurkai ir garstyčios. Šie vyniotiniai, apmokestinti įprastais Bendrijos importo muitais, buvo importuoti į Vokietiją pagal 1995 m. spalio 3 d. sutartį, sudarytą tarp *Appelt GmbH* (importuotojo) ir dviejų kitų partnerių iš Lenkijos.

Pagal sutarties 3 straipsnio 6 dalį vienas iš šių partnerių iš Lenkijos 1996 m. vasario 7 d. pateikė prašymą grąžinti sumokėtus muitus, pridėdamas įvertinimo pažymą ir atitinkamus eksporto dokumentus.

Torunės muitinė (Lenkija) grąžino importo muitus.

6. 1999 m. spalio 27 d. *Hauptzollamt* pareikalavo grąžinti sumokėtą eksporto grąžinamąją išmoką, nes Lenkijos policijai atliekant tyrimą buvo nustatyta, kad nagrinėjama prekių siunta buvo perdirbta pagal sutartį ir išsiųsta į Vokietiją.

7. 1999 m. lapkričio 19 d. laišku ieškovė apskundė šį sprendimą; 2002 m. spalio 21 d. sprendimu *Hauptzollamt* atmetė šį skundą kaip nepagrįstą.

8. 2002 m. lapkričio 26 d. pastarasis sprendimas buvo apskųstas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme.

III — Teisingumo Teismui pateiktas prejudicinis klausimas

9. Šiomis aplinkybėmis Hamburgo *Finanzgericht* nusprendė sustabdyti bylos nagrinė-

jimą ir pagal EB 234 straipsnio 3 dalį pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar Reglamento (EEB) Nr. 3665/87, su daliniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1384/95, 17 straipsnio 3 dalis aiškintina taip: produktas yra importuotas, jeigu, jį išleidus į laisvą apyvartą trečiojoje šalyje, jis pateikiamas iš esmės perdirbti arba apdoroti Reglamento (EB) Nr. 2913/92 24 straipsnio prasme ir vėliau reeksportuojamas į Bendriją, susigrąžinus ir sumokėjus įprastus importo muitus?"

IV — Atitinkami Bendrijos teisės aktai

10. Reglamento Nr. 3665/87 5 straipsnio 1 dalis numato:

„1. Diferencijuota arba nediferencijuota grąžinamoji išmoka, išskyrus atvejus, kai produktas tranzito metu sugenda dėl *force majeure* aplinkybių, mokama su sąlyga, kad iš Bendrijos muitų teritorijos išvežtas produktas per 12 mėnesių nuo eksporto deklaracijos priėmimo dienos buvo importuotas į trečiąją šalį arba, jei reikia, į nustatytą trečiąją šalį:

a) jeigu kyla rimtų abejonių dėl tikrosios produkto paskirties vietos

arba

b) jeigu dėl skirtumo tarp grąžinamosios išmokos, taikomos eksportuojamam produktui eksporto deklaracijos priėmimo dieną, sumos ir importo muito, taikomo tą pačią dieną tapačiam produktui, sumos produktas gali būti reimportuotas į Bendriją.

<...>

Be to, valstybių narių kompetentingos institucijos gali paprašyti papildomų visiškai patenkinančių įrodymų, kad produktas nepakitusios būsenos buvo iš tikrųjų pateiktas į importo trečiosios šalies rinką." (Neoficialus vertimas)

11. Reglamento Nr. 3665/87 16 straipsnis numato:

„1. Kai grąžinamosios išmokos dydis skiriasi atsižvelgiant į paskirties vietą, grąžinamoji išmoka mokama laikantis 17 ir 18 straipsniuose nustatytų papildomų sąlygų.“ (Neoficialus vertimas)

12. Reglamento Nr. 3665/87 17 straipsnis numato:

„1. Nepakitusios būsenos produktas turi būti importuotas į trečiąją šalį arba vieną iš trečiųjų šalių, kuriai taikoma grąžinamoji išmoka, per 12 mėnesių nuo eksporto deklaracijos priėmimo dienos; tačiau pagal 47 straipsnio nuostatas šis terminas gali būti pratęstas.

<...>

3. Produktas laikomas importuotu, atlikus visus išleidimo vidaus vartojimui trečiojoje šalyje muitinės formalumus.“ (Neoficialus vertimas)

13. Reglamento Nr. 3665/87 18 straipsnis numato išsamias muitinės formalumų įvykdymo nustatymo taisykles.

14. Reglamento Nr. 3665/87 11 straipsnio 3 dalies pirma įtrauka numato, kad neteisingai sumokėjus grąžinamąją išmoką, gavėjas grąžina neteisingai gautas sumas, o taip pat sumoka visas baudas, taikomas pagal šio 11 straipsnio 1 dalies pirmą įtrauką, su palūkanomis už laikotarpį nuo išmokos sumokėjimo iki grąžinimo.

V — Procesas Teisingumo Teisme

15. Teisingumo Teismui pateiktas prejudicinis klausimas Teisingumo Teismo kanceliarijoje buvo gautas 2003 m. gruodžio 9 dieną. Procese dalyvavo Europos Bendrijų Komisija, *Eichsfelder* ir *Hauptzollamt*.

16. Byla buvo paskirta Teisingumo Teismo trečiajai kolegijai. *Eichsfelder* ir Komisija dalyvavo 2005 m. kovo 17 d. posėdyje.

VI — Klausimo analizė

niams gaminti ir po to eksportuota į Vokietiją taikant įvežimo perdirbti procedūrą ir grąžinamosios išmokos procedūrą.

A — *Teisingumo Teismui pateiktos pastabos*

19. Aplinkybė, kad Lenkijos institucijoms sumokėtas importo muitas vėliau grąžintas, neturi įtakos pradiniam importo klasifikavimui. Jei būtų kitaip, tai turėtų nepriimtinų pasekmių asmeniui, turinčiam teisę į grąžinamąją išmoką, kuriam tektų rizika *a posteriori* sužinoti, jog dėl nuo jo valios nepriklausančių aplinkybių laikytina, kad eksporto nebuvo.

1) *Eichsfelder*

17. Ieškovė pagrindinėje byloje pasiūlė Reglamento Nr. 3665/87 17 straipsnio 3 dalį aiškinti taip: produktas yra laikomas pateiktu į rinką ir importuotu, jei, išleidus jį į laisvą apyvartą paskirties šalyje, jis buvo negrįžtamai perdirbtas ar apdorotas, kaip tai yra numatyta 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 24 straipsnyje[4].

20. Per posėdį *Eichsfelder* tvirtino, jog mažai tikėtina, kad į Vokietiją importuoti vynioti-niai buvo pagaminti iš jos eksportuotos jautienos, nes muitinė Lenkijos gamintojo patalpose neatliko jokių identifikavimo patikrinimų. Ji taip pat neigia, kad Lenkijos importo muitai už jautieną buvo grąžinti.

18. Tuo atveju, kai trečiojoje valstybėje prekės perdirbamos iš esmės, teisei į grąžinamąją išmoką neturi reikšmės taikomas muitinės režimas (laisva apyvarta ar įvežimas perdirbti). Teisė gauti išmoką būtų net ir tuo atveju, jei jautiena būtų panaudota vynioti-

2) *Hauptzollamt*

21. Atsakovė tvirtina, kad pagrindinėje byloje nustatytos faktinės aplinkybės, visų

4 — OL L 302, p. 1.

pirma, 1995 m. spalio 3 d. sutarties sąlygos rodo, kad susiję asmenys veikė neteisėtai ir sukčiavo sukurdami dirbtines sąlygas, kad gautų naudos. Nekaltindama *Eichsfelder* tuo, kad ji žinojo sandorio detales, *Hauptzollamt* nurodo, kad nesąžiningas trečiosios šalies elgesys, susijęs su prašymo dėl eksporto grąžinamosios išmokos pateikimu, yra įprasta komercinė rizika. Išmokos gavėjas negali tvirtinti, kad jis veikė sąžiningai; jis, numatydamas sutartinius įsipareigojimus, turėjo užtikrinti, kad nepasikeis prekių paskirties vieta.

3) Komisija

22. *Hauptzollamt* mano, kad, bendrai imant, teisė gauti diferencijuotą grąžinamąją išmoką įgyjama su sąlyga, kad įvykdyti išleidimo į laisvą apyvartą trečiojoje šalyje formalumai, įskaitant nustatytų importo muitų sumokėjimą; šių muitų grąžinimas panaikina teisinį pagrindą grąžinamajai išmokai gauti, nes eksportuotojas normaliomis sąlygomis nebūtų patekęs į atitinkamą rinką.

23. Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą taip pat matyti, kad, *Hauptzollamt* manymu, prekių tapatybė ir muito grąžinimo faktas yra įrodyti dokumentais. Jos nuomone, šioje byloje akivaizdu, kad išleisti prekes į laisvą apyvartą ir vėliau, jas perdirbus, susigrąžinti muitą nuspręsta tik siekiant gauti eksporto grąžinamąją išmoką, ir šiuo atžvilgiu tai nebuvo įprastas komercinis sandoris.

24. Komisija aiškina, kad nuo 1998 m. Vokietijos finansų ministerijai žinoma jos nuomonė, kuri sutampa su *Hauptzollamt* nuomone. Komisijos požiūriu, jautiena buvo perdirbta taikant perdirbimo procedūrą ir muito grąžinamosios išmokos procedūra buvo įvykdyta prieš ją reimportuojant į Bendriją. Šis kompetentingų Lenkijos institucijų įvykdytas muito grąžinimas patvirtina, kad prekių importas neatitiko muitinės procedūrų. Taigi prekės nebuvo išleistos į laisvą apyvartą, todėl nebuvo teisinio pagrindo gauti grąžinamąją išmoką.

25. Komisija toliau detalizuoja sąlygas, kurias turi atitikti esminis produkto perdirbimas, kad turėtų reikšmės muitinės klasifikavimui.

4. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo požiūris

26. Hamburgo *Finanzgericht* abejoja, kad Bendrijos teisės požiūriu šiuo atveju nagrinėjamas atvejis neatitinka Reglamento Nr. 3665/87 17 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos pateikimo į rinką sąlygos ir kad ieškovė privalo pagal 11 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį grąžinti jam sumokėtą eksporto grąžinamąją išmoką.

B — *Bylos esmės įvertinimas*

27. Pirma, norėčiau pabrėžti, kad per posėdį *Eichsfelder* atstovas pateikė faktinius argumentus, kurie neatitinka duomenų, kuriais *Finanzgericht* grindžia prašymą priimti prejudicinį sprendimą[5]. Kadangi pagal EB 234 straipsnį faktus nustato nacionalinis teismas, įvertinimą pradėsiu nuo duomenų, kurie prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateikiami kaip įrodyti faktai.

28. Reikia išnagrinėti pateikto klausimo, kuriuo siekiama išsiaiškinti, ar pagrindinės bylos aplinkybės patenka į Reglamento Nr. 3665/87, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 1384/95, 17 straipsnio 3 dalies taikymo sritį, turinį. Pagal šią nuostatą produktas laikomas „importuotu" teisės į grąžinamąją išmoką tikslais „atlikus visus išleidimo vidaus vartojimui trečiojoje šalyje muitinės formalumus". „Trečioji šalis" yra šalis, deklaracijoje nurodyta kaip paskirties šalis, nes ši nuostata yra susijusi su diferencijuotos grąžinamosios išmokos sistema, pagal kurią grąžinamosios išmokos dydis skiriasi atsižvelgiant į eksportuojančią valstybę.

29. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori būtent išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 3665/87 17 straipsnio 3 dalyje numatyta prezumpcija taikoma prekėms, kurios:

a) buvo išleistos į laisvą apyvartą trečiojoje šalyje;

b) buvo iš esmės perdirbtos ar apdorotos;

c) buvo vėl įvežtos į Bendriją susigrąžinus sumokėtus importo muitus.

5 — Žr. šios išvados 20 punktą.

30. Sutinku, kad pateikti argumentai, kuriais grindžiama *Eichsfelder* nuomonė ir iš dalies prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomonė, o taip pat argumentai, kuriais savo priešingą nuomonę grindžia *Hauptzollamt* ir Komisija, yra įtikinami.

Kita vertus, siekiant įvertinti visus argumentus, būtina pradėti nuo kai kurių iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teisinių vertinimų. Visų pirma pagrįstai nesutariama dėl fakto, ar prekės buvo išleistos į laisvą apyvartą arba bent ar išsiuntimas buvo galutinis.

31. Už Vokietijos muitinių valdymą atsakinga institucija laikosi nuomonės, kad prekių nepateikimas vartojimui trečiojoje šalyje yra nesąžiningas naudojimasis grąžinamosios išmokos sistema pagal 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos bendrijos finansinių interesų apsaugos [6] 4 straipsnio 3 dalį. Ji priduria, kad sąvoka „sukčiavimas" šiame kontekste suprantama kaip taisyklių pažeidimas, siekiant neteisėtai gauti naudos, o ne baudžiamojoje teisėje vartojama prasme.

32. Komisija mano, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama situacija yra piktnaudžiavimas teise Reglamento Nr. 3665/87 17 straipsnio, o ne 5 straipsnio 1 dalies atžvilgiu. Bylos aplinkybės sudaro piktnaudžiavimo sudėtį tiek, kiek susijusios šalys susitarė vykdyti išvežimo perdirbti operaciją bei gavo diferencijuotą eksporto grąžinamąją išmoką. Pagrįsdama šį argumentą ji nurodo 2000 m. gruodžio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Emsland-Stärke* byloje [7].

33. Išeities tašku turi būti prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateikiama išvada, kad *Eichsfelder* pagal 16 straipsnio 1 dalį kartu su Reglamento Nr. 3665/87 18 straipsnio 1 dalies a punktu pateikė muitinės importo dokumento patvirtintą kopiją. Iš esmės prekės buvo laikomos importuotomis pagal šio reglamento 17 straipsnio 3 dalį.

34. Tačiau pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, nors muitinės įvežimo pažyma laikoma vienu iš svarbiausių įrodymų, ji yra tik paneigiamas įrodymas, kad sandoris, už kurį buvo sumokėta grąžinamoji

6 — OL L 312, p. 1.

7 — Teisingumo Teismo sprendimas *Emsland-Stärke*, C-110/99, Rink. p. I-11569.

išmoka, buvo realiai įvykdytas [8]. Taigi į paprastai šios pažymos turimą įrodomąją galią galima neatsižvelgti, kai yra priežasčių abejoti faktiniu prekių pateikimu į paskirties teritorijos rinką, siekiant ten jomis prekiauti [9].

35. Tačiau reikia iškelti klausimą, ar sąlyga, numatyta 17 straipsnio 3 dalyje, turi būti vertinama kaip įvykdyta.

36. Sutinku su *Hauptzollamt* ir Komisijos nuomone, kuri yra priešinga sprendime pateiktai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomonei, t. y. kad frazė „atlikus visus išleidimo vidaus vartojimui trečiojoje šalyje muitinės formalumus" turi būti aiškinama kaip apimanti, jei reikia, importo muito sumokėjimą.

37. Ginčijamasi, kokia šiuo atžvilgiu yra šių nuostatų reikšmė:

— 1973 m. gegužės 18 d. Kiote pasirašytos ir 1985 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimu 85/204/EEB Bendrijos vardu patvirtintos Tarptautinės konvencijos dėl muitinės procedūrų supaprastinamo ir harmonizavimo B priedo I dalies [10];

— Bendrijos muitinės kodekso 79 straipsnio 2 dalies [11],

— 1999 m. balandžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 800/1999, nustatančio bendrąsias išsamias eksporto grąžinamųjų išmokų sistemos taikymo žemės ūkio produktams taisykles, septynioliktos konstatuojamosios dalies [12].

38. Siauras šių nuostatų aiškinimas sudaro įspūdį, kad išleidimo vidaus vartojimui trečiojoje šalyje muitinės formalumai apima bet kokių importo muitų sumokėjimą, nes jie turi apimti visus šios procedūros formalumus.

8 — 1984 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Dimex* (89/83, Rink. p. 2815, 11 punktas) ir 1993 m. kovo 31 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Möllmann-Fleisch* (C-27/92, Rink. p. I-1701, 13 punktas). Šiuose abiejuose sprendimuose Teisingumo Teismas aiškino 1975 m. sausio 17 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 192/75, nustatančio išsamias už žemės ūkio produktus mokamų eksporto grąžinamųjų išmokų taikymo taisykles (OL L 25, p. 1), 11 straipsnio 1 dalies ir 1979 m. lapkričio 29 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2730/79, nustatančio išsamias už žemės ūkio produktus mokamų eksporto grąžinamųjų išmokų sistemos taikymo, 20 straipsnio 2 ir 3 dalis (OL L 317, p. 1), tačiau šios nuostatos praktiškai nesiskiria nuo Reglamento Nr. 3665/87 17 straipsnio 3 dalies ir 18 straipsnio 1 dalies nuostatų.

9 — Minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Möllmann-Fleisch* 15 punktas.

10 — OL L 87, p. 8.

11 — Minėtas šioje išvadoje.

12 — OL L 102, p. 11.

39. Atitinkamai Kioto konvencijos B priedo I dalis apibrėžia „formalumų atlikimą pateikiant vidaus vartojimui" kaip muitinės procedūrą, kurią atlikus prekės nuolat pasilieka muitų teritorijoje, sumokėjus visus apskaičiuotus importo muitus ir mokesčius bei atlikus visus būtinus muitinės formalumus.

40. Šį apibrėžimą aiškinant pernelyg pažodžiui reikėtų daryti išvadą, kad „muitinės formalumai" yra atskiras nuo muitų ir mokesčių sumokėjimo veiksmas. Atrodo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui priimtinesnis šis aiškinimas. Tačiau manau, kad reikėtų pabrėžti ne konkrečią techninę šių „procedūrų" reikšmę, o tikslus, kurių jomis yra siekiama, būtent prekių išleidimą laisvam vidaus vartojimui.

41. Pagal Bendrijos muitinės kodekso 79 straipsnio antrąją pastraipą išleidimas į laisvą apyvartą „reiškia, kad prekėms pritaikytos prekybos politikos priemonės, atlikti kiti nustatytieji prekių importo formalumai ir kad prekės apmokestintos visais teisiškai privalomais sumokėti muitais".

42. Nepaisant kai kurių nedidelių terminijos skirtumų, nekyla jokių abejonių, kad minėta nuostata atspindi tuos pačius argumentus, kaip ir Kioto konvencijos B priedas. Kartoju, kad tinkamai aiškinant Reglamento Nr. 3665/87 17 straipsnio 3 dalį reikia atsižvelgti į pagrindinį diferencijuotų grąžinamųjų išmokų tikslą – užtikrinti, kad subsidijuojamus produktus būtų galima pateikti į konkrečią numatytos šalies rinką, o tam turi būti įvykdyti visi importo reikalavimai, įskaitant visų mokėtinų muitų ir mokesčių sumokėjimą.

43. Taip pat, kalbant apie diferencijuotų grąžinamųjų išmokų sistemą, galima tvirtinti, kad šių sumų sumokėjimas yra svarbiausias muitinės formalumas, nes į jas atsižvelgiama, apskaičiuojant atitinkamą grąžinamąją išmoką.

44. Reglamento Nr. 800/1999 septyniolikta konstatuojamoji dalis patvirtina šį požiūrį, nes joje yra nurodoma, kad „muitinės formalumai paprastai baigiami mokant nustatytus importo muitus, kad būtų galima pateikti produktus į atitinkamos trečiosios šalies rinką".

45. Todėl aišku, kad importo muitų sumokėjimas yra vienas iš reikalavimų, minimų Reglamento Nr. 3665/87 17 straipsnio 3 dalyje. Jo pagrindu įrodomas importas ir, jei reikia, įgyjama teisė į grąžinamąją išmoką.

46. Kita vertus, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, galima daryti išvadą, kad importo muitų grąžinimas susilpnina importo prezumpciją ir kartu panaikina teisę gauti grąžinamąją išmoką.

47. Dėl visa kita iš esmės sutinku su *Hauptzollamt* vertinimu, būtent kad su eksporto grąžinamąja išmoka susijusį trečiosios šalies elgesį, dėl kurio nepasiekiamas grąžinamosios išmokos suteikimo tikslas, reikia vertinti kaip įprastą komercinę riziką, t. y. kad išmokos gavėjas negali remtis tuo, kad veikė sąžiningai, nes jis turi užtikrinti, kad nepasikeistų prekių paskirties vieta.

48. Atrodo, kad šią išvadą galima padaryti net nekaltinant įmonių dalyvavus apsimestinėje perdirbimo schemoje, kaip tai norėtų daryti *Hauptzollamt* ir Komisija. Nors apsimestinio sandorio pasekmės faktiškai yra tokios pačios kaip pagal šį muitinės režimą vykdomo sandorio pasekmės, geriau sutelkti dėmesį į tai, kad neįvykdyta viena iš eksporto grąžinamajai išmokai gauti būtinų sąlygų. Ta pati išvada tinka ir galimam nagrinėjamo sandorio pripažinimui nesąžiningu.

49. Laikantis šio požiūrio nereikia nagrinėti bet kokio prekių, už kurias buvo gauta grąžinamoji išmoka, perdirbimo iš esmės poveikio, kaip tai buvo *Roquette Frères* byloje.

50. *Roquette Frères* bylos faktinės aplinkybės skiriasi nuo šios bylos aplinkybių, nes joje buvo nagrinėjama tęstinė teisė gauti grąžinamąją išmoką už gliukozės sirupą, eksportuotą pagal laikino išvežimo perdirbti procedūrą, kurio dalis, perdirbta į peniciliną, vėliau buvo reimportuota.

51. Prancūzijos *Cour Administrative d'Appel de Nancy* (Prancūzija) kėlė klausimą, ką reiškia Reglamento Nr. 3665/87 5 straipsnio 1 dalies paskutinė pastraipa, tiek kiek pagal ją grąžinamoji išmoka turėtų būti išmokama, tik jei vaistas iš tikrųjų nepakitusios būsenos buvo pateiktas į importo šalies rinką.

52. Teisingumo Teismas laikėsi nuomonės, kad tais atvejais, kai produktas buvo iš esmės perdirbtas, nebūtina reikalauti papildomų įrodymų, kad nepakitusios būsenos produktas buvo išleistas į apyvartą importo trečiojoje šalyje; dėl šios priežasties jis šią nuostatą analizavo teleologiniu požiūriu ir priėjo prie išvados, kad jos tikslas yra sudaryti valstybių narių valdžios institucijoms galimybę kovoti

su piktnaudžiavimu, pasireiškiančiu eksportuoto produkto reimportu į Bendriją [13].

53. Teisingumo Teismo manymu, tokio piktnaudžiavimo nėra, kai produktas yra iš esmės ir negrįžtamai perdirbamas, jo tokio nepaliekant ir sukuriant naują, kitai tarifo pozicijai priskiriamą produktą. [14].

54. 2000 m. vasario 3 d. išvadoje *Roquette Frères* byloje [15] generalinis advokatas Alber nurodė, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas nenorėjo užkirsti kelio produktų išvežimui perdirbti ar apdoroti importo trečiojoje šalyje ir kad buvo turimas minty produkto naudojimas trečiojoje šalyje. Nesvarbu, ar procesas yra apibūdinamas kaip vartojimas, naudojimas ar kaip faktinis nepakitusios būklės produkto pateikimas į rinką, galutinis tikslas yra aiškus: produkto perdirbimas iš esmės arba apdorojimas atitinka šį reikalavimą, ir muitinės režimas, kurį taikant produktas yra perdirbamas, neturi reikšmės.

55. Vertinant šios Teisingumo Teismo praktikos reikšmingumą šioje byloje, reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad nė viena šalis neginčija, jog šioje byloje nagrinėjamos prekės buvo iš esmės perdirbtos, kaip tai yra numatyta Bendrijos muitinės kodekso 24 straipsnyje. Šios nuomonės laikosi ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

56. Be to, nesistengiama daryti kokių nors išvadų ir iš fakto, kad *Roquette Frères* byloje grąžinamoji išmoka buvo nediferencijuota. Kaip nurodyta prašyme priimti prejudicinį sprendimą, Reglamento 3665/87 5 straipsnyje nustatytos sąlygos taikomos diferencijuotoms ir nediferencijuotoms grąžinamosioms išmokoms ir nėra jokios priežasties taikyti kitą klasifikaciją galbūt neteisėtam sandoriui, apimančiam produkto, atitikusio pagal paskirties šalį apskaičiuotai eksporto grąžinamajai išmokai (diferencijuota grąžinamoji išmoka) gauti nustatytus reikalavimus, perdirbimą iš esmės.

57. Esminė ir specifinė šios bylos savybė yra ta, kad importo muitai buvo grąžinti, o tai reiškia, kad prekės atgaline data nustojo atitikti Reglamento Nr. 3665/87 17 straipsnio 3 dalies reikalavimus; pagrindinis klausimas *Roquette Frères* byloje buvo, ar perdirbimo iš

13 — Teisingumo Teismo sprendimo *Roquette Frères* 17 punktas, kuriame nurodomas 1999 m. sausio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija prieš Komisiją* (C-54/95, Rink. p. I-35, 45 ir 46 punktai).

14 — Teisingumo Teismo sprendimo *Roquette Frères* 19 punktas.

15 — Rink. p. I-8825, 56 ir tolesni punktai, kurie ypač aiškiai nurodo galimą sprendimo reikšmę.

esmės atveju grąžinamoji išmoka gali būti mokama pagal Reglamento Nr. 3665/87 5 straipsnio 1 dalį su sąlyga, kad pateikta papildomų įrodymų, pavyzdžiui, kuriais patvirtinama, kad produktas buvo pateiktas į paskirties šalies rinką. Teisingumo Teismas laikosi nuomonės, kad iš esmės negrįžtamai perdirbto produkto reeksportas į Bendriją yra priimtinas, nes buvo sukurtas naujas produktas. Dėl šios prieţasties sprendimo 19 punkte jis tik nurodė, kad nėra piktnaudžiavimo pavojaus.

58. Apibendrinant, nors šios dvi bylos atrodo panašios, nuodugnus jų nagrinėjimas atskleidžia, kad jų dalykas yra skirtingas ir kad *Roquette Frères* byloje priimtas sprendimas negali būti taikomas šios bylos aplinkybėmis.

VII — Išvada

59. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į jam pateiktą prejudicinį klausimą:

„1987 m. lapkričio 27 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 3665/87, nustatančio bendrąsias išsamias eksporto grąžinamųjų išmokų sistemos taikymo žemės ūkio produktams taisykles, su pakeitimais, padarytais 1995 m. birželio 19 d. Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 1384/95, 17 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip: prekių išleidimo vidaus vartojimui paskirties šalyje muitinės formalumai nėra laikomi baigtais, jei, sumokėjus atitinkamus importo muitus, produktas yra reimportuojamas į Bendriją, susigrąžinant anksčiau sumokėtus muitus."